

**ANALÝZA VLIVŮ A DOPADŮ
KLÍČOVÉ POŽADAVKY NA UPLATŇOVÁNÍ RÁMCOVÉ SMĚRNICE
VODNÍ POLITIKY
SHRNUTÍ POSTUPU K TOMUTO METODICKÉMU DOKUMENTU**

Tato verze byla předložena vodním ředitelům ve dnech 21. a 22. listopadu 2002 a obsahuje všechny změny a doplňky, na nichž se ředitelé usnesli. Tento materiál však v současné době absolvuje konečnou redakční a formátovou úpravu. Konečná verze dokumentu bude k dispozici ve veřejné části systému WFD CIRCA na počátku roku 2003. Přímá webová adresa na tuto veřejnou část je:

http://forum.europa.eu.int/Members/irc/env/wfd/library?l=/framework_directive&vm=detailed&sb=Title&cookie=1

Jaký je účel tohoto metodického dokumentu?

Účelem tohoto právně nezávazného dokumentu je poskytnout odborníkům a dalším zúčastněným stranám metodické vedení při **hodnocení rizik vyplývajících z lidské činnosti pro cíle a záměry Rámcové směrnice vodní politiky**, se zvláštním zřetelem na hodnocení, která jsou požadována do konce roku 2004. Tento materiál pro vás bude přínosem, pokud zpracováváte národní strategii pro uplatňování Rámcové směrnice vodní politiky, nebo pokud jste zapojeni do vypracování vodohospodářských plánů povodí. Pomůže vám:

- Pochopit analýzy vlivů a dopadů a to, co se od nich očekává;
- Vypracovávat analýzy vlivů a dopadů;
- Vést a řídit odborníky, kteří budou tyto analýzy zpracovávat;
- Informovat o zásadách a požadavcích těchto analýz další zúčastněné strany;
- Používat výsledky těchto analýz v procesu zpracování vodohospodářských plánů povodí; a
- Nahlásit výsledky těchto analýz Evropské komisi (zprávy „IMPRESS“ pro každou oblast povodí) podle požadavků Rámcové směrnice vodní politiky.

Tento materiál zpracovala neformální evropská pracovní skupina složená z odborníků a zúčastněných stran na základě Společné realizační strategie (Common Implementation Strategy) na podporu uplatňování Rámcové směrnice vodní politiky, na níž se členské státy EU a Evropská komise dohodly. Materiál vychází ze:

- Znalostí a zkušeností členů pracovní skupiny;
- Výchozích a zpětnovazebních informací od celé řady expertů a zúčastněných stran z členských států EU, Norska a států usilujících o vstup do Evropské unie; a
- Pravidelných kontaktů s dalšími relevantními pracovními skupinami v rámci Jednotné realizační strategie.

Cíl analýzy vlivů a dopadů

Analýzy vlivů a dopadů mají v procesu zpracování vodohospodářských plánů povodí zásadní roli (viz Obr. 1). Jejich hlavním cílem je zjistit, kde a do jaké míry mohou lidské činnosti ohrozit dosažení ekologických cílů Rámcové směrnice vodní politiky.

Výchozí situace: Článek 5 Rámcové směrnice vodní politiky vyžaduje mimo jiné i posouzení dopadů lidské činnosti na stav povrchových a podzemních vod. Toto posouzení má probíhat v souladu s ustanoveními Přílohy II 1.4 – 2.5 a členské státy by na základě těchto požadavků měly stanovit pravděpodobnost, že vodní útvary v jejich oblastech povodí nesplní ekologické cíle Rámcové směrnice vodní politiky. Státy musí využít informace o typu a rozsahu vlivů, jimž mohou být vodní útvary vystaveny, a charakteristiky vodních útvarů, a rovněž jakékoliv další relevantní údaje, včetně stávajících informací z ekologického monitoringu.

Výsledky analýz budou použity pro:

- **Zaměření monitorovacích programů**, které požaduje článek 8, aby poskytovaly náležitě informace potřebné pro ověření analýz a vyhodnocení účinnosti programů opatření;

- **Stanovení cílů.** Analýzy pomohou k tomu, aby byly cíle Směrnice prakticky dosažitelné, a určí vodní útvary, u nichž může být vhodné uplatnit upravené označení vodních útvarů podle článku 4.3, rozšíření harmonogramu podle článku 4.4, méně náročné cíle podle článku 4.5, nebo výjimky z povinnosti zabránit zhoršení podle článků 4.6 a 4.7; a
- **Stanovení cílených a úměrných opatření** k dosažení cílů Rámcové směrnice vodní politiky v souladu s článkem 11.

Informace, které analýzy poskytnou, pomohou rovněž:

- **Vybrat potenciální referenční plochy,** které budou použity pro stanovení typově specifických referenčních podmínek v souladu s ustanoveními Přílohy II 1.3(iv) (viz Společná implementační strategie (CIS) 2.3 REFCOND a Společná implementační strategie (CIS) 2.4 COAST);
- **Vybrat potenciální mezikalibrační síťové lokality** v souladu s ustanoveními Přílohy V 1.4.1(v) (viz Společná implementační strategie (CIS) 2.5 Mezikalibrace);
- **Zpřesnit identifikaci vodních útvarů** tak, aby se s přihlédnutím k praktičnosti nebyly ve vodním útvaru nevyskytovaly významné plochy s odlišným stavem (viz Společná implementační strategie (CIS) Horizontální směrnice k identifikaci vodních útvarů); a
- **Provést ekonomickou analýzu využívání vod,** kterou požaduje článek 5 (viz Společná implementační strategie (CIS) 2.6 WATECO).

Cíle, které je třeba uvažovat v rámci analýzy vlivů a dopadů

Hodnocení rizik, jimž je vystaveno dosažení cílů uvedených v Rámcové vodohospodářské direktivě, bude vyžadovat zohlednění daleko širšího souboru vlivů na vodní prostředí, než s jakým pracovaly dřívější vodní legislativa Společenství.

Soubor cílů: Rámcová směrnice vodní politiky stanovuje pro povrchové a podzemní vody řadu cílů. Analýzy vlivů a dopadů musí vyhodnotit rizika, která z hlediska dosažení těchto cílů hrozí. Příslušné cíle jsou uvedeny v následující Tabulce 1.

Tabulka 1: V rámci analýzy vlivů a dopadů musí být vyhodnocena rizika ohrožující splnění cílů.

Zabránit zhoršování stavu všech útvarů povrchových a podzemních vod.	Článek 4.1(a)(i); Článek 4.1(b)(i)
Chránit, zlepšovat a obnovovat všechny útvary povrchových a podzemních vod s cílem dosáhnout dobrého stavu povrchových vod a dobrého stavu podzemních vod do roku 2015.	Článek 4.1(a)(ii); Článek 4.1(b)(ii)
Chránit, zlepšovat a obnovovat všechny umělé a silně upravené útvary povrchových vod s cílem dosáhnout dobrého ekologického potenciálu a dobrého chemického stavu povrchových vod do roku 2015.	Článek 4.1(a)(iii)
Zaměřit se na postupné snižování znečištění způsobeného prioritními látkami a na odstranění nebo postupné odstranění emisí, vypouštění a ztrát způsobených prioritními nebezpečnými látkami.	Článek 4.1(a)(iv)
Zabránit nebo zamezit vstupu znečišťujících látek do podzemních vod.	Článek 4.1(b)(i)
Zvrátit výrazný a trvalý vzestup koncentrace jakékoliv znečišťující látky v podzemních vodách.	Článek 4.1(b)(iii)
Dosáhnout splnění norem a cílů pro chráněné oblasti nejpozději do roku 2015, včetně cílů platících pro oblasti určené pro odběr pitné vody podle článku 7.	Článek 4.1(c); Článek 7

Ekologické cíle: Tyto cíle zahrnují nové ekologické cíle, jejichž dosažení může být znemožněno v důsledku celé řady nejrůznějších vlivů, například bodových zdrojů vypouštění, plošných zdrojů vypouštění, odběru vody, regulace vodního toku, morfologických změn a úprav a umělého

doplňování horizontů podzemních vod. Tyto a všechny další vlivy, které by mohly ovlivnit stav vodních ekosystémů, musí být v analýzách vzaty v úvahu.

Předpovídání změn vlivů: Směrnice vyžaduje dosažení hlavních cílů, které jsou v ní stanoveny; dobrý stav povrchových vod a dobrý stav podzemních vod nejpozději do roku 2015, pokud neplatí ustanovení článků 4.3 – 4.7. Při hodnocení rizik ohrožujících dosažení těchto cílů proto analýzy vlivů a dopadů musí určit:

- Stávající dopady a vlivy (stanovené v roce 2004), které jsou pravděpodobnou příčinou situace, kdy je stav vodních útvarů horší než dobrý; a
- Jak by se tyto vlivy před rokem 2015 pravděpodobně vyvíjely způsobem, který by znemožnil dosažení dobrého stavu, pokud by nebyly navrženy a realizovány náležité programy opatření.

Prognóza změn vlivů bude vyžadovat (i) zvážení důsledků plánů a projektů schválených na základě současné legislativy a (ii) prognózy časového vývoje klíčových ekonomických faktorů ovlivňujících používání vody a vlivu těchto změn na vlivy působící na vodní prostředí¹. Tyto prognózy by měly poskytnout ekonomické analýzy vody vyžadované na základě ustanovení článku 5.

Analýzy vlivů a dopadů budou rovněž muset určit, u kterých z vymezených rizik ohrožujících splnění cílů Směrnice se očekává, že budou řešena realizací opatření stanovených na základě jiných zákonů či předpisů Společenství. Tyto informace umožní, aby ekonomické analýzy vyhodnotily a doporučily nákladově nejefektivnější kombinace opatření, jež lze použít k vyřešení ostatních² rizik ohrožujících splnění cílů Směrnice.

Cíl zabránit nebo zamezit vstupu a cíl zvrácení vývojového trendu: Cíl zabránit nebo zamezit vstupu znečišťujících látek do podzemních vod, který je ve Směrnici formulován v článku 4.1(b)(i), znečišťující látky, jejichž vstupu by mělo být zamezeno nebo jehož rozsah by měl být omezen. Nebude-li vysvětlen a objasněn účel tohoto cíle, není jasné, jak vyhodnotit rizika ohrožující jeho splnění. Toto objasnění může poskytnout dceřiná Směrnice, která má být vydána na základě ustanovení článku 17. Od tohoto dokumentu se rovněž očekává, že stanoví kritéria umožňující identifikovat výrazný a trvalý vzestup (článek 4.1(b)(iii)). Dokud tato kritéria nebudou stanovena, budou muset členské státy o tom, co představuje výrazný a trvalý vzestup, rozhodovat samy, a to s použitím svých vlastních kritérií.

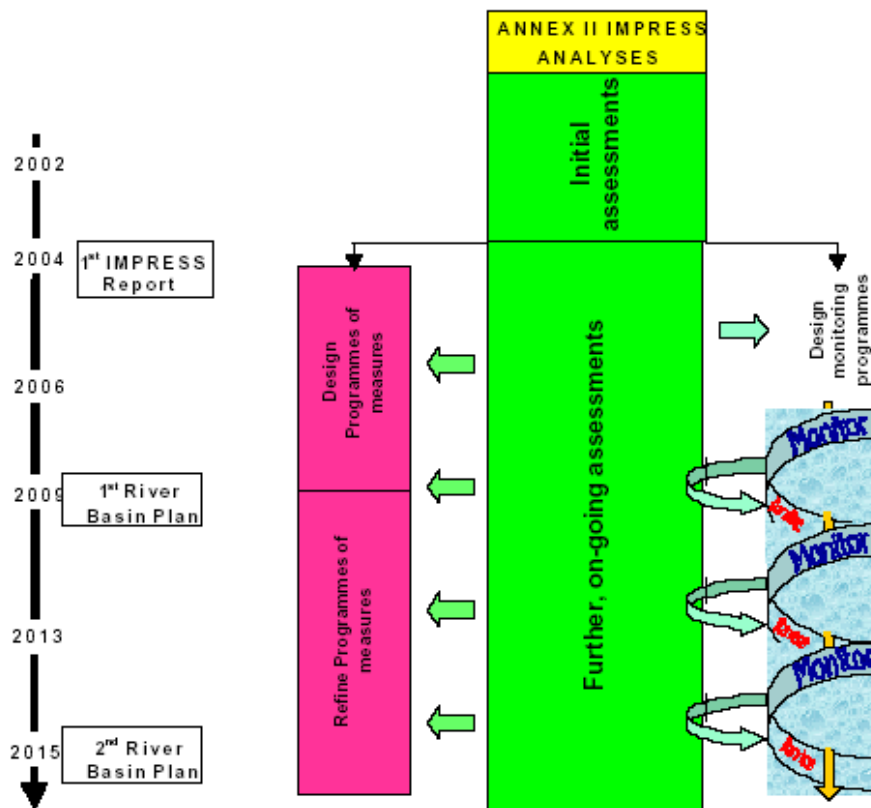
Otázky harmonogramu a první analýza vlivů a dopadů

Zpřesnění a aktualizace analýz: Termínem pro dokončení prvních analýz vlivů a dopadů je konec roku 2004. Analýzy by však v roce 2004 neměly přestat. Hodnocení vlivů a dopadů je jedním z klíčových průběžných procesů v rámci cyklu zpracování plánů povodí (viz Obr. 1). Mělo by být neustále aktualizováno, aby umožnilo řádné a efektivní hospodaření s vodou v pravý čas.

Různé výchozí body: Lhůta pro zpracování prvních analýz vlivů a dopadů a ohlášení jejich výsledků je velmi krátká. První analýzy se budou tedy převážně opírat o dostupné informace o vlivech a dopadech a o stávající metody hodnocení. Vzhledem k tomu, že předchozí vodohospodářská a vodní legislativa Společenství se orientovala na znečištění, jsou informace a znalosti týkající se ostatních vlivů a jejich dopadů v jednotlivých členských státech (a dokonce i v rámci jediného státu) velice různorodé a proměnlivé a závisejí na legislativě a politice toho kterého státu.

¹ Viz směrnice evropské pracovní skupiny k ekonomickým prvkům Rámcové směrnice vodní politiky.

² V programu opatření musejí být zahrnuta opatření stanovená zákony Společenství.

Legenda:	
1st IMPRESS Report	1. zpráva IMPRESS
1st River Basin Plan	1. plán povodí
2nd River Basin Plan	2. plán povodí
Design programmes of measures	Návrh programů opatření
Refine programmes of measures	Doladění programů opatření
Annex II IMPRESS Analyses	Analýzy IMPRESS podle Přílohy II
Initial assessments	Počáteční hodnocení
Further, on-going assessments	Další průběžná hodnocení
Design monitoring programmes	Návrh monitorovacích programů

Obr.1: Analýzy vlivů a dopadů jsou klíčovým a průběžným procesem v rámci plánovacího cyklu. Počáteční výsledky by po roce 2004 měly být zpřesněny v rozsahu odpovídajícím potřebám efektivního plánování řízení a správy povodí.

V důsledku odlišné úrovně stávajících informací bude důvěra ve výsledky počátečních analýz vlivů a dopadů u jednotlivých členských států značně kolísavá. Je však důležité, aby se členské státy soustředily na určení nejdůležitějších vodohospodářských problémů ve svých oblastech povodí, aby měly k dispozici co nejdříve dobu pro návrh a realizaci příslušných opatření.

Silně ovlivněné vodní útvary a harmonogram: U vodních útvarů označených jako silně ovlivněné nebo umělé je spíše než dobrý ekologický stav cílem dobrý ekologický potenciál. U vodních útvarů, které mají být označeny za silně ovlivněné, je třeba zpracovat dvě hodnocení rizik: (1) vyhodnocení rizika, že příslušný vodní útvar nesplní kritéria dobrého ekologického stavu v důsledku fyzických

změn³, a (2) vyhodnocení rizika, že příslušný vodní útvar nesplní kritéria dobrého ekologického potenciálu. V souvislosti se zpracováním obou těchto hodnocení pro všechny potenciálně silně ovlivněné vodní útvary před koncem roku 2004 však vyvstávají závažné praktické problémy.

Doporučujeme, aby členské státy ve svých prvních zprávách o vlivech a dopadech vyhodnotily rizika nesplnění kritérií dobrého ekologického stavu u všech povrchových vodních útvarů, které nejsou umělé⁴. U útvarů, které mají být následně označeny jako silně ovlivněné, by členské státy měly v době co nejkratší vyhodnotit rizika nesplnění kritérií dobrého ekologického potenciálu.

Klíčové prvky analýzy vlivů a dopadů

Analýzy vlivů a dopadů musí určit významné vlivy a vodní útvary, u nichž existuje riziko nesplnění ekologických cílů Směrnice. Měly by být úměrné obtížnosti hodnocení, využít co nejlépe údaje ze stávajícího monitorování a rozpoznat a zaznamenat případné prvky nejistoty.

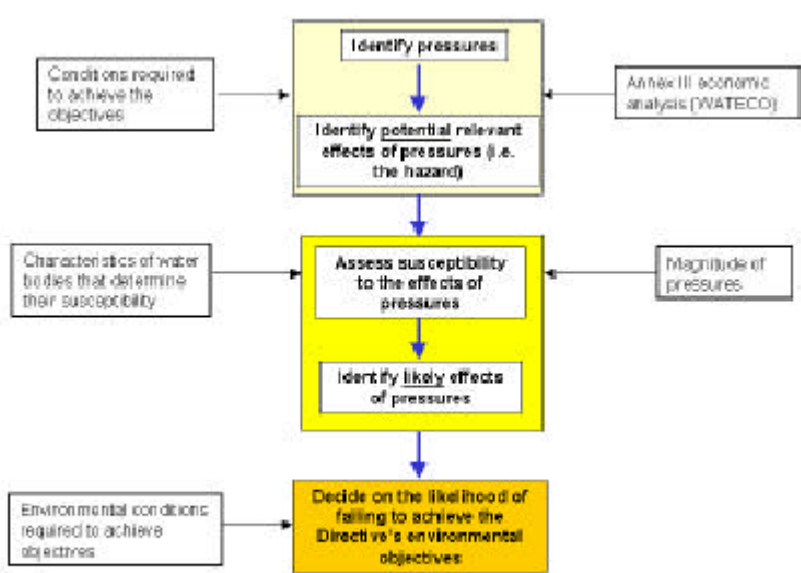
Identifikace významných vlivů: Směrnice vyžaduje, aby členské státy shromažďovaly a udržovaly informace o druhu a velikosti významných vlivů, jimž mohou být povrchové vodní útvary vystaveny. U útvarů podzemních vod, které jsou z hlediska splnění cílů Směrnice určeny jako rizikové, musejí členské státy shromažďovat a vést údaje o vlivech, jimž jsou tyto útvary vystaveny. Pojem „významný vliv“ je přitom obecně chápán tak, že se jedná o vliv, který sám o sobě nebo ve spojení s jinými vlivy může vést k tomu, že nebude splněn jeden z cílů Směrnice. Informace o těchto vlivech je proto třeba shromažďovat a udržovat u útvarů podzemních i povrchových vod. Příloha II Směrnice uvádí soupisy různých typů vlivů, které mohou být významné. Metodický pokyn poskytuje detailnější přehled vlivů a lidských činností, neboli příčinných mechanismů⁵, s nimiž tyto vlivy souvisejí. Tyto přehledy však nejsou vyčerpávající a členské státy musejí uvážit, zda v jejich oblastech povodí nepůsobí na vodní útvary ještě další vlivy. Měli bychom si být vědomi vazeb mezi vodními útvary v oblasti povodí, tj. vztahů týkajících se znečištění vodních ploch situovaných na dolních tocích a pobřežních vod (eutrofizace, znečištění sedimentů, bioakumulace), nebo kontinuity na horním toku. V takovýchto případech by měly být také zařazeny do analýzy pouze vlivy vyvolávající dopady daleko za hranicemi vlastního vodního útvaru. Mají-li být ekologické cíle Směrnice splněny, je třeba identifikovat všechny významné vlivy. Pro první přehled dopadu lidské činnosti to však je velmi značný úkol, a členské státy by proto měly usilovat o to, aby v daném časovém rámci zpracovaly co nejlepší odhad významných vlivů. Pro zvýšení důvěryhodnosti analýz by měly být odhady typu a velikosti vlivů tam, kde je to možné, porovnány s údaji z monitorování a informacemi o klíčových příčinných mechanismech vlivů. Například odhady týkající se bodových zdrojů u vstupů organických látek z městských čistíren odpadních vod vycházející z informací o vypouštěných látkách by mohly být porovnány s údaji o počtu obyvatelstva a průměrným množstvím na jednoho člověka, aby bylo možné zjistit, zda byla podchycena většina relevantních zdrojů vypouštění.

³ Na základě ustanovení článku 4.3 lze za silně vodní útvary považovat pouze vodní útvary nesplňující kritéria dobrého ekologického stavu v důsledku závažných fyzických změn. První analýzy vlivů a dopadů proto vymezi potenciálně silně ovlivněné vodní útvary.

⁴ U umělých vodních útvarů musí být vyhodnoceno riziko nesplnění kritérií dobrého ekologického potenciálu.

⁵ Příčinné mechanismy jsou lidské činnosti, například výstavba měst nebo zemědělství, které ovlivňují vodní prostředí (například odběrem vod, vypouštěním látek fyzickými změnami apod.).

Identifikace ohrožených vodních útvarů: Stanovení významných vlivů vyžaduje náležité pochopení mechanismů vzájemné interakce vlivů a vodních útvarů, které by mohly ovlivnit ekologické podmínky nutné ke splnění cílů Směrnice. Toto „konceptní“ chápání rizik ohrožujících cíle Směrnice musí zohlednit: (i) velikost a kumulativní účinky vlivů; a (ii) charakteristiky vodních útvarů, které určují jejich náchylnost vůči vlivům. Obr. 2 ilustruje klíčové kroky uvedené ve Směrnici, které slouží ke stanovení, zda vodnímu útvaru hrozí riziko nesplnění cílů Směrnice.

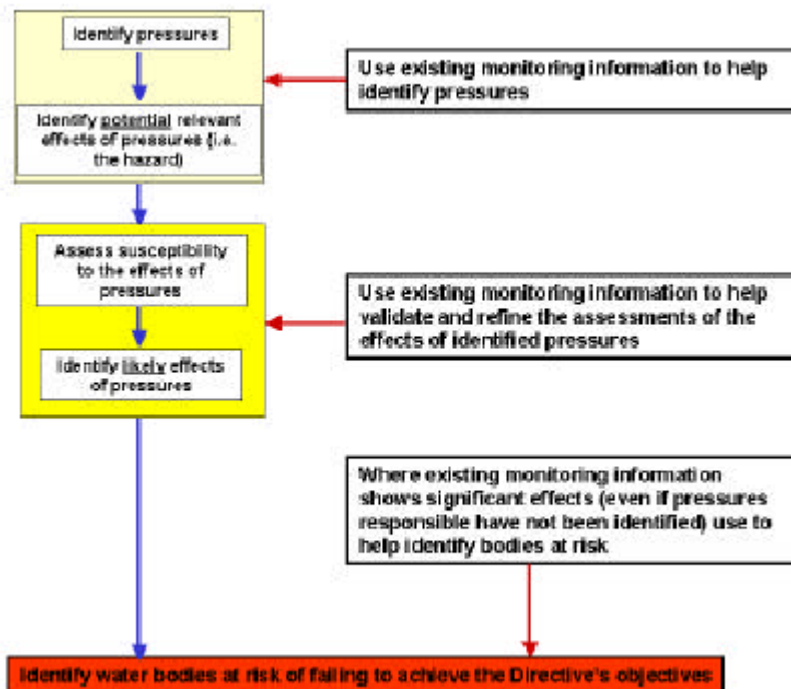

Legenda:	
Conditions required to achieve objectives	Podmínky nutné ke splnění cílů
Identify pressures	Určení vlivů
Identify potential relevant effects of pressures (i.e. the hazard)	Určení potenciálních relevantních účinků vlivů (tj. rizika)
Annex II economic analysis	Ekonomická analýza podle Přílohy II
Characteristics of water bodies that determine their susceptibility	Charakteristiky vodních útvarů určující jejich náchylnost vůči rizikům
Assess susceptibility to the effects of pressures	Vyhodnocení náchylnosti vůči účinkům vlivů
Identify likely effects of pressures	Určení pravděpodobných účinků vlivů
Magnitude of pressures	Velikost vlivů
Environmental conditions required to achieve objectives	Ekologické podmínky nutné ke splnění cílů
Decide on the likelihood of failing to achieve the Directive's environmental objectives	Rozhodnutí o pravděpodobnosti nesplnění ekologických cílů Směrnice

Obr. 2: Klíčové kroky, které jsou součástí stanovení, zda vodním útvarům hrozí riziko, že nesplní své cíle

Použití údajů ze stávajícího monitoringu: Pro provedení analýzy vlivů a dopadů je třeba shromáždit informace o vlivech, jimž jsou vodní útvary vystaveny, a o charakteristikách těchto útvarů, které ovlivňují jejich náchylnost vůči těmto vlivům. Vaše analýza by však v maximálním míře měla využít i dalších relevantních údajů, včetně dat ze stávajícího monitorování (viz obr. 3). Informace o dopadech ze stávajícího monitorování je například možné využít jako výchozí bod pro určení rizik ohrožujících splnění cílů nebo vlivů, jimž jsou vodní útvary vystaveny. Monitorovací údaje shromažďované pro účely jiných vodních zákonů Společenství se orientují spíše na vliv znečištění na kvalitativní parametry vody. Kvalita a kvantita dostupných údajů z monitorování

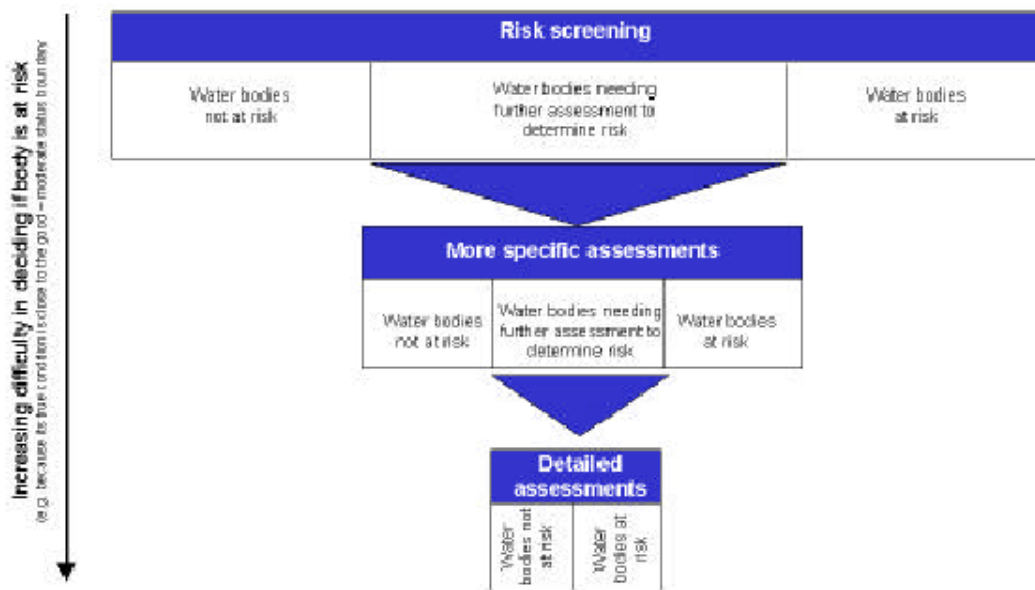
použitých v prvotních analýzách vlivů a dopadů s ohledem na ostatní typy vlivů a dopadů bude velmi proměnlivá a bude záviset na legislativě a politice příslušného státu.

Legenda:	
Identify pressures	Určení vlivů
Identify potential relevant effects of pressures (i.e. the hazard)	Určení potenciálních relevantních účinků vlivů (tj. rizika)
Assess susceptibility to the effects of pressures	Vyhodnocení náchylnosti vůči účinkům vlivů
Identify likely effects of pressures	Určení pravděpodobných účinků vlivů
Use existing monitoring information to help identify the pressures	Použití údajů ze stávajícího monitoringu při určení vlivů
Use existing monitoring information to help validate and refine the assessment of the effects of identified pressures	Použití údajů ze stávajícího monitoringu pro ověření a doladění hodnocení účinků určených vlivů
Where existing monitoring information shows significant effects (even if pressures responsible have not been identified) use to help identify bodies at risk	Použití údajů ze stávajícího monitoringu při určení útvarů, jimž hrozí riziko, pokud údaje ze stávajícího monitoringu vykazují značné účinky (i když vlivy, které je způsobily, nebyly stanoveny)
Identify water bodies at risk of failing to achieve the Directive's environmental objectives	Určení vodních útvarů, jimž hrozí riziko nesplnění cílů Směrnice

Obr. 3: Možnosti použití údajů z monitoringu v analýze vlivů a dopadů

Zajištění vyváženosti a přiměřenosti analýz: Komplexní analýza vlivů a dopadů představuje značný objem práce. Proto je důležité, aby zdroje a prostředky byly směřovány co nejefektivněji. Základním účelem analýzy vlivů a dopadů je identifikovat (a) vodní útvary, jimž hrozí riziko nesplnění cílů Směrnice a (b) pokud je to možné, i vlivy, které tato rizika vyvolávají. Složitost zhodnocení vlivu vlivů na konkrétní vodní útvar (a tedy míra úsilí vynaloženého na tento účel) by měla být úměrná obtížnosti rozhodování, zda příslušnému útvaru nebo skupině útvarů hrozí riziko (viz obr. 4).

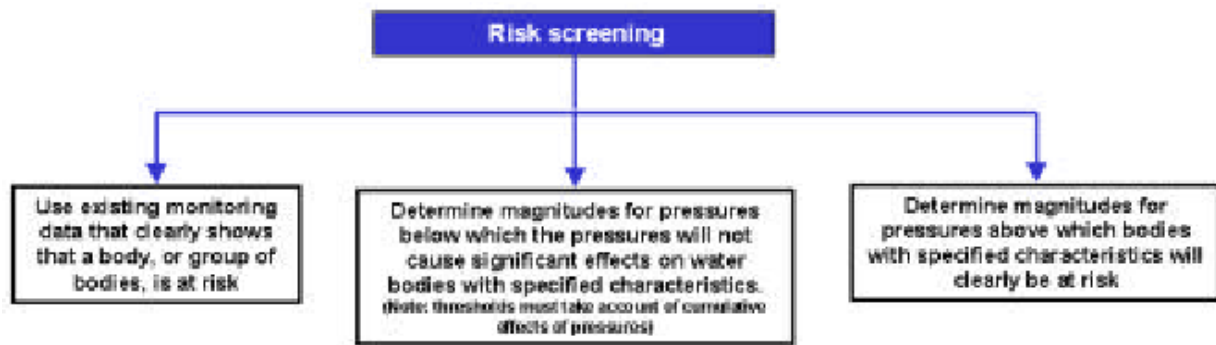

Legenda:	
Increasing difficulty in deciding if body at risk (e.g. because its true condition is close to the good – moderate status ...)	Zvyšující se obtížnost stanovení, zda hodnocenému vodnímu útvaru hrozí riziko (například proto, že jeho skutečný stav se blíží stavu „dobrý – přiměřený“ ..)
Risk screening	Předběžná klasifikace rizik
Water bodies not at risk	Vodní útvary, jimž rizika nehrozí
Water bodies needing further assessment to determine risks	Vodní útvary, které pro stanovení rizik potřebují další hodnocení
Water bodies at risk	Vodní útvary, jimž rizika hrozí
More specific assessments	Konkrétnější hodnocení
Detailed assessments	Podrobná hodnocení

Obr. 4: Analýzy vlivů a dopadů by měly být zaměřeny tak, aby úsilí vynaložené na stanovení, zda vodnímu útvaru či skupině útvarů hrozí riziko nesplnění ekologických cílů, bylo úměrné obtížnosti tohoto posouzení.

Analýzy vlivů a dopadů musí rovněž poskytnout informace potřebné pro navržení a nasměrování monitorovacích programů a programů opatření. S postupným vývojem analýz vlivů a dopadů zaměřeným na získání těchto informací by mělo docházet i k tomu, že úsilí vynaložené na hodnocení by mělo být úměrné obtížnosti návrhu monitorovacích programů a programů opatření.

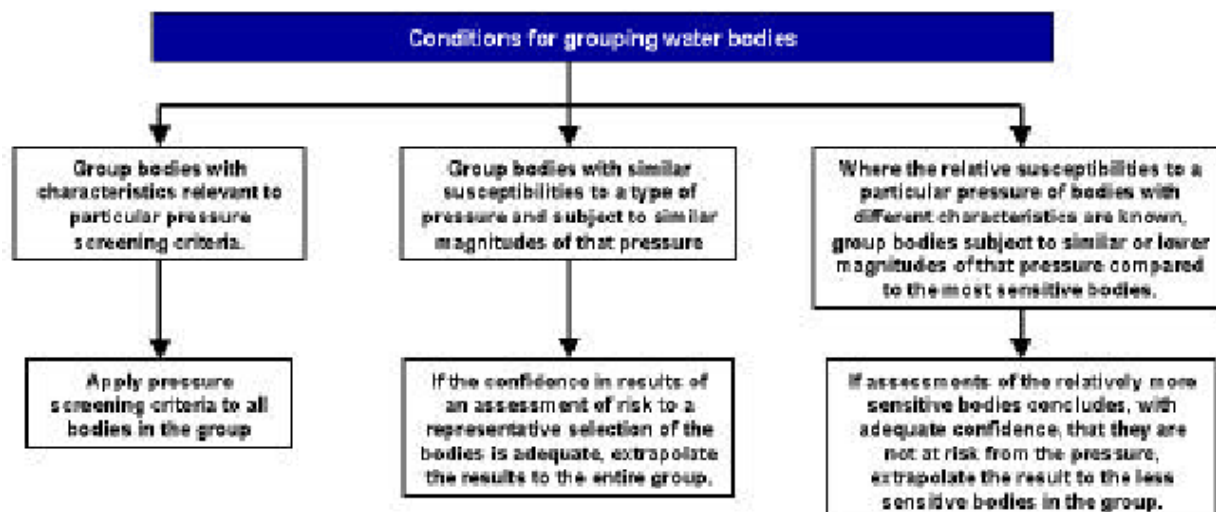
Zpracování a využití kritérií pro předběžnou klasifikaci rizik: Prvním krokem při zpracování přiměřené analýzy vlivů a dopadů je eliminace (a) vlivů, které nejsou významné; a (b) vodních útvarů, kterým evidentně hrozí, nebo naopak evidentně nehrozí riziko nesplnění cílů. Tento proces by měl začít tím, že se z dalšího uvažování vyloučí vlivy, u nichž není pravděpodobnost, že by jim hodnocený vodní útvar nebo skupina útvarů mohly být vystaveny. Jsou-li vlivy přítomny, lze stanovit generická kritéria předběžné klasifikace a použít je k odfiltrování vlivů, které mají evidentně významný, nebo evidentně nevýznamný dopad na skupiny vodních útvarů s určitými charakteristikami (viz obr. 5). Odpovídající hodnoty těchto kritérií budou záviset na charakteristikách těchto vodních útvarů (a tedy jejich náchylnosti na působení vlivů). Při uplatňování těchto kritérií je třeba zohlednit všechny zdroje vlivů a potenciální rizika vyplývající z kombinace různých vlivů.

Legenda:	
Risk screening	Předběžná klasifikace rizik
Use existing monitoring data that clearly shows that a group, or group of bodies, is at risk	Použití údajů ze stávajícího monitoringu, které jasně ukazují, že útvaru nebo skupině útvarů hrozí riziko
Determine magnitude for pressures below which the pressures will not cause significant effects on water bodies with specified characteristics: that is, thresholds must take account of cumulative effects of pressures	Stanovení velikosti vlivů, pod níž vlivy již u vodních útvarů s určitými charakteristikami již nevyvolají významné následky: limitní hodnoty musí vzít v úvahu kumulativní účinky vlivů
Determine magnitude for pressures above which water bodies with specified characteristics will clearly be at risk	Stanovení velikosti vlivů, nad níž budou vodní útvary s určitými charakteristikami evidentně vystaveny riziku

Obr. 5: Příklady kritérií pro předběžnou klasifikaci, která lze vypracovat a použít k tomu, aby bylo zajištěno, že analýzy vlivů a dopadů se mohou rychle orientovat na vodní útvary, u nichž je vyhodnocení rizik ohrožujících splnění cílů nejobtížnější.

Zařazování vodních útvarů do skupin: Pokud zařazování vodních útvarů do skupin probíhá na solidním vědeckém základě, je rovněž velmi důležité k zajištění co nejefektivnějšího zpracování analýz vlivů a dopadů (viz obr. 6). Možnost a schopnost řadit vodní útvary do skupin bude záviset na charakteristikách oblasti povodí a na druhu a rozsahu vlivů, jimž je vystavena.

Legenda:	
Conditions for grouping water bodies	Podmínky pro zařazování vodních útvarů do skupin
Group bodies with characteristics relevant to particular pressure screening criteria	Seskupení útvarů s charakteristikami relevantními pro konkrétní kritéria předběžné klasifikace vlivů
Group bodies with similar susceptibilities to a type of	Seskupení útvarů s obdobnou náchylností vůči určitému

pressure and subject to similar magnitudes of that pressure	typu vlivu a vystavených tomuto vlivu v obdobném rozsahu
Where the relative susceptibilities to a particular pressure of bodies with different characteristics are known, group bodies subject to similar or lower magnitudes of that pressure compared to the most sensitive bodies	Jsou-li u skupin s odlišnými charakteristikami známy relativní hodnoty náchylnosti vůči určitému vlivu, proveďte u skupin vystavených obdobnému nebo nižšímu vlivu tohoto typu zařazení do skupiny v porovnání s nejnáchylnějšími skupinami
Apply pressure screening criteria to all bodies in the group	Uplatnění kritérií předběžné klasifikace vlivů u všech útvarů ve skupině
If the confidence in results of an assessment of risk to a representative selection of the bodies is adequate, extrapolate the results to the entire group.	Je-li důvěra ve výsledky hodnocení rizika hrozícího reprezentativnímu výběru útvarů dostatečná, extrapolujte výsledky na celou skupinu.
If assessment of the relatively more sensitive bodies concludes, with adequate confidence, that they are not at risk from the pressure, extrapolate the results to the less sensitive bodies in the group.	Pokud hodnocení u relativně náchylnějších útvarů s uspokojivou důvěryhodností ukáže, že jim v důsledku daného vlivu nehrozí žádné riziko, extrapolujte výsledky na méně náchylné útvary ve skupině.

Obr. 6: Příklady podmínek, za nichž může být vhodné seskupovat vodní útvary za účelem provedení analýzy vlivů a dopadů

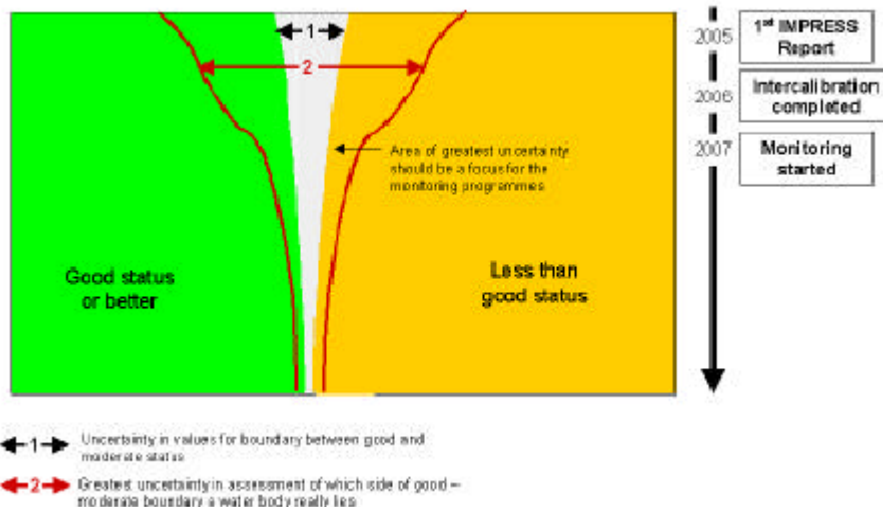
Zohlednění nejistoty: Prvotní analýzy vlivů a dopadů musí být dokončeny do konce roku 2004. Ekologické podmínky potřebné pro splnění většiny cílů Směrnice však ještě k tomuto datu nebudou pevně definovány. Například u hodnot pro hranice mezi kategoriemi ekologických stavů se však konečné určení předpokládá až po ukončení mezikalibračního porovnání⁶ a zahájení monitorovacích programů v roce 2006⁷. Normy kvality životního prostředí pro prioritní látky, které tvoří součást definice dobrého chemického stavu povrchových vod, nebudou v konečné podobě k dispozici před dosažením dohody o dceřinných direktivách podle článku 16. I prvky cílů u podzemních vod čekají na vyjasnění, které bude obsaženo v dceřinné direktivě zpracovávané podle článku 17. Důvěryhodnost a přesnost odhadů ekologických následků jednotlivých vlivů budou rovněž velice proměnlivé a do značné míry budou záviset na kvalitě národních a lokálních informací a znalosti metod hodnocení. Je to proto, že zohlednění řad vlivů a dopadů, které jsou relevantní pro Rámcovou vodohospodářskou direktivu, se u jiných vodohospodářských předpisů a zákonů Společenství doposud nevyžadovalo.

Prvotní analýzy je třeba zpracovat s využitím náležitých odhadů vlivů a dopadů, ale měli byste vzít v úvahu i aspekty nejistoty u ekologických podmínek požadovaných pro splnění cílů Směrnice a nejistoty u odhadovaných dopadů.

V důsledku této nejistoty budou pravděpodobně prvotní zprávy týkající se vlivů a dopadů (tzv. „IMPRESS“) obsahující posouzení členských států o tom, kterým útvarům hrozí riziko a kterým nikoli, zatíženy větším počtem chyb než tomu bude u následných plánovacích cyklů. Pro členské státy je důležité, aby si tyto aspekty nejistoty uvědomily a koncipovaly a zaměřily své monitorovací programy tak, aby poskytly informace potřebné ke zvýšení důvěryhodnosti těchto hodnocení (viz obr. 8). Pokud hodnocení obsahuje významný prvek nejistoty, příslušné vodní útvary by měly být zařazeny do skupiny útvarů, u nichž hrozí riziko nesplnění cílů.

⁶ Příloha V 1.4

⁷ Článek 8

Legenda:	
1st IMPRESS Report	První zpráva IMPRESS
Intercalibration completed	Mezikalibrační porovnání ukončeno
Monitoring started	Zahájení monitorování
Area of greatest uncertainty should be a focus for the monitoring programmes	Monitorovací programy by se měly soustředit na oblast s nejvyšším stupněm nejistoty
Good status or better	Dobry nebo lepší stav
Less than good status	Horší než dobrý stav
Uncertainty in values for boundary between good and moderate states	Nejistota u hodnot na pomezí mezi dobrým stavem a středním stavem
Greatest uncertainty in assessment of which side of good-moderate boundary a water body really lies	Nejvyšší nejistota při posouzení, na které straně hranice mezi dobrým stavem a středním stavem se daný vodní útvar skutečně nachází

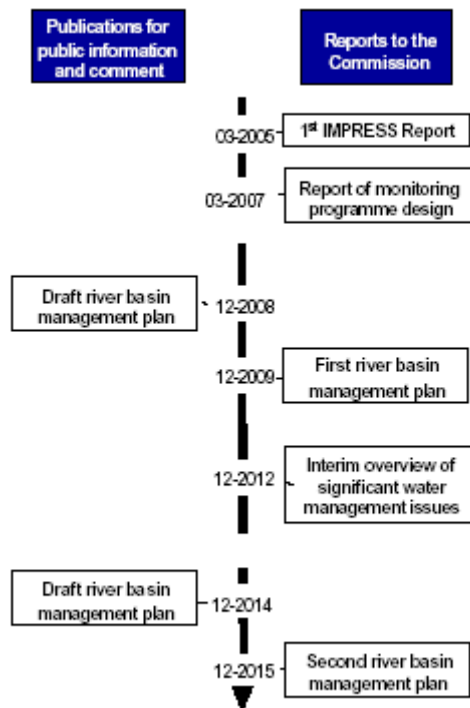
Obr. 7: Prvky nejistoty týkající se přesných ekologických podmínek nutných pro splnění cílů Směrnice (například hodnot na pomezí dobrý stav – střední stav) a odhad účinku vlivů na tyto podmínky je třeba řešit s využitím údajů z monitorovacích programů.

Správné využití stávajících způsobů klasifikace: Metodická směrnice doporučuje, aby členské státy v mezidobí (tj. než budou vypracována klasifikační schémata požadovaná v Direktivě) využívaly tam, kde je to možné, ke stanovení rizikovitosti vodních útvarů upravená stávající klasifikační schémata. Přitom členské státy musí vzít v úvahu omezení těchto schémat vzhledem k rozsahu cílů Směrnice, protože řada stávajících klasifikačních schémat se orientuje především na kvalitativní ukazatele vody.

Hlášení o analýze vlivů a dopadů

Členské státy musí předat souhrnná hlášení o prvotních analýzách vlivů a dopadů Evropské komisi do konce března 2005. Informace o vlivech a dopadech však budou obsaženy i v řadě publikací, jejichž účelem je informovat veřejnost, v připomínkách, jež vyžaduje článek 14, a v plánech povodí (viz obr. 8). Směrnice nestanovuje požadovaný formát ani podrobný obsah těchto souhrnných hlášení a publikací o analýzách vlivů a dopadů. Cílem by však měla být podpora konzistence a transparentnosti v celé Evropě, posílení aktivní účasti všech zainteresovaných stran a poskytnutí užitečných informací pro vedoucí vodohospodářské pracovníky a uživatele vody. Za tímto účelem by měl být zpracován jednotný formát hlášení obsahujících informace o vlivech a dopadech, který:

- Jasně a jednoduše zformuluje názor jednotlivých členských států na rizika ohrožující splnění cílů Směrnice a jejich příčiny a
- Podá systematický přehled všech předpokladů a prvků nejistoty, které jsou v analýzách obsaženy.

Legenda:	
Publications for public information and comment	Publikace sloužící pro informování veřejnosti a připomínky
Reports to the Commission	Hlášení pro Evropskou komisi
1st IMPRESS Report	První zpráva IMPRESS
Report on monitoring programme design	Zpráva o koncepci monitorovacího programu
Draft river basin management plan	Návrh plánu povodí
First river basin management plan	První plán povodí
Interim overview of significant water management issues	Předběžný přehled závažných vodohospodářských otázek
Draft river basin management plan	Návrh plánu povodí
Second river basin management plan	Druhý plán povodí

Obr. 8: Využití analýz vlivů a dopadů v publikacích a hlášeních

V úvodu těchto zpráv by například mohl být stručný popis relevantních charakteristik oblastí povodí a souhrn informací z analýz vlivů a dopadů, včetně základních výchozích předpokladů. V jednotlivých kapitolách tohoto materiálu by mohly být rozebrány jednotlivé typy vlivů uvedené ve Směrnici (například znečištění z bodových zdrojů, znečištění z plošných zdrojů, odběry vod, regulace vodního toku, morfologické změny apod.). Každá kapitola by mohla obsahovat mapu vodních útvarů, pro něž je daný vliv určen jako jedna z hlavních příčin rizika ohrožujícího splnění cílů (tj. pro něž je daný vliv významný). Tyto kapitoly by mohly obsahovat i údaj o míře jistoty hodnocení a její proměnlivosti. Poradní fórum expertů pro výkaznictví poskytne další informace o souvisejících požadavcích.